

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **J. C.**, zastoupen JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem, se sídlem Kořenského 15/1107, Praha 5, proti žalovanému: **Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost**, se sídlem Sokolovská 217/42, Praha 9, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2018, č. j. 6 A 52/2016 – 25,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2018, č. j. 6 A 52/2016 - 25, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Dne 23. 9. 2015 žalobce požádal žalovaného podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“ nebo „zákon“), o poskytnutí a) vzdáleného přístupu k datasetu jízdních řádů ve formátu GTFS na adrese <ftp.dpp.cz>, který se v čase mění (aktualizuje), b) vzdáleného přístupu k aktuálním strojově čitelným informacím o poloze tramvají (systém DORIS) a autobusů (systém AUDIS), a to včetně dokumentace (metadat) těchto datových rozhraní.

[2] Rozhodnutím ze dne 2. 12. 2015, sp. zn. 2015/186c/900200, žalovaný žádost žalobce ze dne 23. 9. 2015 v bodě b) odmítl podle § 8a a § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím.

[3] Rozhodnutím ze dne 14. 1. 2016, č. j. PP/08/2016, představenstvo žalovaného zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo výše uvedené rozhodnutí žalovaného.

II.

[4] Žalobce podal proti rozhodnutí představenstva žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 5. 1. 2018, č. j. 6 A 52/2016 – 25, zrušil jak žalobou napadené rozhodnutí představenstva žalovaného o odvolání, tak i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí žalovaného v části, kde žádost žalobce ze dne 23. 9. 2015 odmítl. Současně městský soud nařídil žalovanému, aby ve lhůtě 3 měsíců od právní moci rozsudku poskytl žalobci informace uvedené v jeho žádosti jako „*poskytnutí vzdáleného přístupu k aktuálním strojově čitelným informacím o poloze tramvají (systém DORIS) a autobusů (systém AUDIS), a to včetně dokumentace (metadat) těchto datových rozhraní.*“

[5] V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že nelze souhlasit s žalovaným, že by požadované údaje byly informacemi, které by se vztahovaly výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, neboť nic takového žalobce ve své žádosti nepožadoval. Žalobce požadoval toliko informaci týkající se pohybu vozidla v reálném čase. V daném případě nelze ani aplikovat § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce se nedomáhal žádných osobních informací, nepožadoval další identifikaci (např. jméno a příjmení řidiče), aby z ní mohl vysledovat, kde se konkrétní řidič pohybuje, jak čerpá přestávky a jak se střídá. Jeho žádost se nevztahovala k osobě (řidiči), ale k vozidlu. Pokud se vozidlo pohybuje na veřejných komunikacích nebo dráze, nelze vůbec hovořit o tom, že by informace, kde se vozidlo pohybuje, mohla nějak shromažďovat jakýkoliv osobnostní prvek. Neobstojí ani důvod žalovaného, že nemůže informaci poskytnout, neboť příslušné systémy pracují se všemi informacemi, které tak nelze bez dalšího oddělit, a musel by tak v rámci příslušného systému žalobci předat všechny informace. Je pravda, že žalobce požadoval informace z konkrétních vnitřních systémů žalovaného, které přímo vymezil (systém Doris a Audis). Z těchto řídicích systémů však nepožadoval všechny informace (tedy i např. osobní údaje o konkrétním řidiči), ale pouze informace o poloze tramvají a autobusů včetně metadat datových rozhraní. Pokud žalovaný těmito informacemi disponuje, nemůže jejich poskytnutí odmítnout pouze pro ten důvod, že je nemůže oddělit od informací jiných. V této souvislosti městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2016, č. j. 4 As 96/2016 - 36, ve kterém tento soud posuzoval obdobnou situaci. Je zřejmé, že požadovanou informaci žalovaný má k dispozici (jak plyne i z odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde žalovaný popisuje funkčnost obou systémů). Pokud takovou informaci má v jiné formě, resp. jí disponuje spolu s dalšími jinými informacemi, které nebyly předmětem žádosti, pak je musí oddělit a poskytnout. Argumentace žalovaného ohledně nutnosti ručního zásahu do těchto údajů nemůže obstát. Požadované informace, pokud jsou ve formě shromažďované informace v řídicím systému, je technicky možné oddělit a tím tedy poskytnout. Odmítnutí takového řešení nelze zdůvodňovat tím, že by úprava řídicích systémů znamenala pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěž. Určitou zátěž taková úprava jistě bude představovat, to však není důvod pro odmítnutí poskytnutí informace, ale např. pro postup podle § 17 zákona o svobodném přístupu k informacím. Rovněž nesouhlasil s argumentací žalovaného, že by takové informace byly součástí autorského díla. Požadovaná informace žádné autorské dílo nepředstavuje, a žalobce nepožaduje všechny výstupy z příslušného řídicího systému (tedy poskytnutí autorského díla), ale informace, s kterou autorské dílo pracuje, ale sama o sobě být předmětem ochrany autorského práva nemůže. Závěrem městský soud uvedl, že požadované informace jsou jinými dopravci zcela běžně poskytovány. Je tak patrné, že jejich poskytnutí i třetím subjektům je technicky možné.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

pokračování

[7] Stěžovatel namítal, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku povahy systému DORIS, když uzavřel, že se v tomto případě nejedná o vnitřní pokyn podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Systém DORIS slouží k řízení dopravy, mimo jiné i ke stanovování objízdných tras autobusů v případě mimořádných dopravních událostí s přihlédnutím k aktuálnímu stavu uzavření silničních komunikací pro dopravu. Jedná se tedy o systém předávající pokyny řidičům, který odpovídá definici vnitřního pokynu jako aktu individuálního, řešícího určitou situaci *ad hoc*.

[8] Dalším nesprávným posouzením právní otázky je závěr městského soudu, že vozidlo, které se pohybuje na veřejných komunikacích nebo dráze, nemůže shromažďovat osobnostní prvek. Informace zasílané systémem AUDIS jsou odesílány prostřednictvím tzv. SDS (Short Data Service – krátké datové zprávy). Tato zpráva obsahuje vedle polohy vozidla řadu dalších údajů, mimo jiné i jméno, příjmení a osobní číslo řidiče, dále pak číslo tramvaje, linku tramvaje atd. Veškeré údaje zasílané prostřednictvím SDS jsou zasílány jako celek, tj. je možné jejich poskytnutí pouze vcelku. Uveřejněním těchto údajů by mohl kdokoliv zjistit, zda konkrétní zaměstnanec stěžovatele je v určitém čase na určitém místě. Bylo by tedy možné zjistit konkrétní pravidelný pohyb určité osoby. Jméno, příjmení a osobní číslo ve spojení se sociálně-ekonomickou identitou, tedy informací, že se jedná o zaměstnance stěžovatele, jsou nepochybně osobním údajem a požívají ochrany podle zákona o ochraně osobních údajů.

[9] Dále je podle stěžovatele nesprávný odkaz městského soudu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2016, č. j. 4 As 96/2016 - 36, podle kterého administrativně a intelektuálně nenáročná práce s již existujícími informacemi, které má stěžovatel k dispozici, je pouhým mechanickým shromážděním údajů, u něhož nedochází k výraznější intelektuální činnosti. Uvedený rozsudek se týkal situace vyhledávání informací v papírových databázích a spisech. V nyní posuzované věci však k oddělení žalobcem požadovaných informací bude nutné vynaložit výraznou intelektuální činnost spočívající v úpravě software. Odkaz na shora citovaný rozsudek je tak zcela nepřipadný a vychází ze zjevného nepochopení podstaty a charakteru požadovaných informací a zejména pak jejich dosažitelnosti a dostupnosti. Pokud by stěžovatel měl splnit rozsudkem stanovenou povinnost, znamená to pro něj investici v řádech milionů korun do zcela nového informačního systému. Stěžovatel požadovanými informacemi nedisponuje a není schopen si k nim zjednat přístup bez vynaložení velmi sofistikované, odborné i časově náročné práce IT specialistů, která si pochopitelně vyžádá značné finanční náklady.

[10] Stěžovatel dále nesouhlasil s tvrzením městského soudu, že požadované informace jsou jinými dopravci zcela běžně poskytovány. V rozsudku uvedený brněnský dopravní podnik používá zcela jiný systém řízení provozu, neboť k přenosu dat používá volně odesílané zprávy o GPS poloze, které neobsahují všechny údaje jako tomu je v případě přenosu SDS zpráv v řídicím systému stěžovatele. Pokud jde o mobilní aplikace železničních a autobusových dopravců či třetích subjektů, zde městský soud nevzal v úvahu, že traťový interval stěžovatele je 42 sekund, přičemž autobusová a železniční dopravní mají traťový interval nepoměrně delší. Městský soud tyto skutečnosti vůbec neporovnal a bez dalšího dovodil, že pokud je tento postup možný u jiných dopravců, musí být možný i u stěžovatele. Nebyl tak zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[11] Stěžovatel dále poukázal na to, že offline data, která byla v minulosti žadateli poskytnuta na CD nosiči, byla ručně upravena a selektována. Poskytování selektovaných online dat systémem DORIS a AUDIS neumožňuje bez softwarových úprav. Data se generují na základě vytvořených grafikonů a směn řidičů do předem stanovených šablon. Poskytovat požadovaná data bez časů přestávek a střídání řidičů a osobních údajů není možné, vyžadovalo by to ruční zásah do každého listu vozového jízdního řádu. Ve všední den je v provozu cca 460 tramvajových vozů

a pro každý tento vlak je zpracováván vozový jízdní řád v rozsahu 1-4 stránky. Obdobná situace je u autobusů, kdy ve všední den je v provozu cca 943 autobusů. Z výše uvedeného vyplývá, že ruční způsob selektování informací by byl pro povinný subjekt rovněž nepřiměřeně zatěžující a žadateli by neumožňoval poskytnutí aktuálních informací.

[12] Argument, že stěžovatel publikuje informace o poloze jednoho ze servisních vozidel (tzv. mazací tramvaje) na webových stránkách, je naprosto irelevantní. Data potřebná pro prezentaci na webových stránkách jsou vytvářena GPS zařízením namontovaným pouze v této tramvaji a nejedná se tedy o data ze systému DORIS. Poloha mazací tramvaje, která je uveřejněna na portálu SLOW TV je zajišťována firmou Data Rail Czech republic, a.s., která tuto službu pro uvedený portál vykonává. Stěžovatel neposkytuje pro tuto zveřejněnou polohu tramvaje žádná data ze systému DORIS. Technologie i data jsou majetkem uvedených firem, stěžovatel poskytl pouze souhlas s technickým řešením a pouze pro tuto tramvaj.

[13] V daném případě žalobce požaduje sdílení dat prostřednictvím rozhraní informačního systému. Základní podmínkou uplatnění tohoto způsobu poskytnutí je existence rozhraní informačního systému, přes které je možno sdílet nahraná data. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatel neměl připravené rozhraní informačního systému pro přístup k daným informacím, bude zpravidla možné žádosti o tento způsob přístupu k informacím nevyhovět a poskytnout informace jiným způsobem ve smyslu § 4a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť vytvoření rozhraní informačního systému za účelem vyhovění žádosti by představovalo nepřiměřenou zátěž.

[14] Městský soud se nezabýval otázkou, zda se v daném případě nejedná o vytváření nové informace či o nepřiměřenou zátěž pro povinný subjekt.

[15] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[16] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek městského soudu je přesvědčivý a výstižný. Stěžovatel tvrdil jak v průběhu řízení před městským soudem, tak v kasační stížnosti, že poskytnutí informace brání technické problémy. Ve skutečnosti jsou však informace zasílány v reálném čase na SQL server. Jde o technologii, která je ze své podstaty určena pro ukládání a třídění informací podle zadáných parametrů. Neexistuje tedy žádná technická překážka pro poskytnutí požadovaných informací. Skutečnou příčinou neochoty stěžovatele k poskytnutí informací jsou omezení daná nevýhodnou smlouvou s externím dodavatelem systému. V dalším vyjádření ke kasační stížnosti žalobce doplnil, že i po vydání nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, se nic nemění na tom, že stěžovatel je povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Judikaturní odklon se na něj nevztahuje, neboť předchozí právní závěry o tom, že stěžovatel jakožto obchodní společnost, jejímž jediným společníkem je územně samosprávný celek, je „veřejnou institucí“, potvrdil Ústavní soud jako nadále relevantní. Žalobce s ohledem na výše uvedené proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti nevyhověl.

V.

[17] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

pokračování

[18] Kasační stížnost je důvodná.

[19] Jelikož stěžovatel napadá rozsudek městského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[20] Protože soudní řád správní neobsahuje vlastní ustanovení upravující obsahové náležitosti soudního rozhodnutí, je třeba podle § 64 s. ř. s. použít přiměřeně ustanovení prvé a třetí části občanského soudního řádu. Podle § 157 odst. 2 o. s. ř., *není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloučí, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé.* Pouze tehdy, má-li odůvodnění rozsudku náležitosti stanovené v § 157 odst. 2 o. s. ř., bude se jednat o rozhodnutí přezkoumatelné.

[21] Obdobně i Ústavní soud zdůrazňuje, že požadavek kvalitního a vyčerpávajícího odůvodnění soudního rozhodnutí je jedním z principů představujících neopominutelnou součást práva na spravedlivý proces a vylučujících libovůli při rozhodování: *„z hlediska stanoveného postupu (čl. 36 odst. 1 Listiny) je požadavek řádného a vyčerpávajícího zdůvodnění rozhodnutí orgánů veřejné moci jednou ze základních podmínek ústavně souladného rozhodnutí“* (náleze ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99, ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01; všechny citované nálezy Ústavního soudu dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). Povinnost řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit rozhodnutí soudu *„nelze chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno. Na druhou stranu, jestliže jsou v projednávané věci vzneseny závažné právní argumenty, je třeba, aby se s nimi soud vypořádával“* (náleze ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08).

[22] Stěžovatel ve vyjádření k žalobě zcela konkrétně namítal, že řídicí systémy Doris a Audis byly budovány jako autonomní dispečerské systémy sloužící výlučně interním potřebám dopravce. Při jejich vytváření nebylo uvažováno, že by byla online data o poloze vozidla poskytována mimo stěžovatele a ten ani nemá vytvořený žádný on-line výstup. Data pro řídicí systémy jsou vytvářena a skládána z grafikonů, služeb řidičů, vozového parku a jsou jako celek zpracovávána do výstupů, tyto výstupy jsou ukládány do databází jako celek a nejsou dále poskytována ani selektována. Výstupy obsahují osobní údaje zaměstnanců a údaje o směnách řidičů. Offline data, která byla žalobci poskytnuta, byla ručně upravena a selektována. Poskytování selektovaných online dat systém Doris a Audis v současné době neumožňuje a bez softwarových úprav, které vyžadují vysoké náklady, toto nebude možné ani v budoucnosti. Stěžovatel v této souvislosti poukazyval pak zejména na to, že zvolený postup poskytnutí informace by byl pro něj nepřiměřeně zatěžující. K požadavku na poskytnutí dokumentace (metadat) datových rozhraní stěžovatel uvedl, že počítačové programy Doris a Audis jsou autorským dílem podle § 2 odst. 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[23] Městský soud bez dalšího konstatoval, že stěžovatel požadovanými informacemi disponuje, že tyto je technicky možné oddělit a tím tedy poskytnout. Z odůvodnění napadeného rozsudku ale není zřejmé, na základě jakých právních úvah dospěl městský soud k závěru,

že se na požadované informace vztahuje zákon o svobodném přístupu k informacím, dále zda se např. nejedná o vytváření nových informací, k jejichž tvorbě či evidenci není stěžovatel povinen, příp. zda poskytnutí požadovaných informací nepředstavuje nepřiměřené úsilí překračující rámec jednoduché operace ve smyslu čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/37/EU. Městský soud si tak neujasní, o jaké informace v nyní posuzovaném případě jde, a zda je vůbec lze poskytnout žalobci v rozsahu a způsobem, jaký požadoval.

[24] Městskému soudu lze přisvědčit v tom, že žalovaný odůvodnil rozhodnutí o odmítnutí požadovaných informací odkazy na ochranu osobních údajů řidičů jednotlivých vozidel s odkazem na § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím, jakož i na tvrzenou povahu shromažďovaných údajů jakožto vnitřních pokynů a personálních předpisů povinného subjektu dle § 11 odst. 1 písm. a) tohoto zákona. Relativně upozaděna tak zůstala základní výchozí úvaha, tedy jakých informací se žalobce v řízení vlastně domáhal a jakým způsobem mu tyto informace měly být poskytnuty. Městský soud postupoval podle § 16 odst. 4 zákona a vedle zrušení obou správních rozhodnutí rovněž nařídil stěžovateli požadované informace poskytnout. Z věty druhé tohoto ustanovení („nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti“) však bezpečně vyplývá, že jestliže soud vedle zrušení správních rozhodnutí rovněž ukládá povinnost informace poskytnout, musí, i případně nad rámec dosud rozhodných okolností, zkoumat, zda jsou splněny i ostatní předpoklady, které by případně mohly bránit meritornímu a v zásadě nalézacímu rozhodnutí o povinnosti informace poskytnout.

[25] Je nepochybné, že žalobce požadoval „*poskytnutí vzdáleného přístupu k aktuálním strojově čitelným informacím o poloze tramvají (systém DORIS) a autobusů (systém AUDIS), a to včetně dokumentace (matlat) těchto datových rozhraní.*“ Již z formulace žádosti je zřetelné, že pro případné vyhovění je třeba dostatečných informací o povaze systému, ze kterých by bylo lze následně uvážit, zda systém požadované informace skutečně generuje a jakým způsobem se tak případně děje. Městský soud se však spokojil s konstatováním, že stěžovatel má požadované informace bezpochyby k dispozici, jak podle něj plyne z žalobou napadeného rozhodnutí, kde stěžovatel popisuje funkčnost obou systémů. Pokud však městský soud spolu se zrušením žalobou napadeného rozhodnutí rovněž uložil stěžovateli ve stanovené lhůtě informace poskytnout, je vyhodnocení samotného fungování obou provozovaných systémů v odůvodnění rozsudku dosud nedostatečné. Nelze tak dosud posoudit správnost či nesprávnost odůvodnění rozsudku městského soudu ve světle kasačních námitek zdůrazňujících, že oba řídicí systémy jsou budovány jako uzavřené, strategické, přísně datově oddělené a pro dispečerské řízení, bez možnosti otevřeného dálkového přístupu a bez možnosti on-line informací třetí straně

[26] Lze obecně konstatovat, že pro vyhovění žádosti o poskytnutí informace není v zásadě rozhodné, zda se požadovaná informace nachází rovněž na nosiči, jehož poskytnutí se žadatel přímo domáhá, či zda je případně třeba požadovanou informaci (v materiálním smyslu) extrahovat odjinud a teprve poté ji žadateli poskytnout. Vždy je však imanentním předpokladem úspěšnosti podané žádosti, že povinný subjekt požadovanou informací již disponuje, nebo alespoň disponovat má (§ 2 odst. 4 zákona). V podrobnostech lze v této souvislosti odkázat např. na odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011 - 83, který je k dispozici na www.nssoud.cz. V nyní souzené věci se žalobce domáhá sdílení aktuálních výstupů z uvedených systémů v reálném čase, jaksi předem mu má být umožněno získávat informace, které v budoucnu teprve vzniknou. Městský soud však relativně stručně konstatuje o nehospodárnosti případného ručního třídění požadovaných informací ve prospěch softwarového řešení, i vzhledem k tomu, že „*žalobce požadoval přístup k těmto datům do budoucna*“. Zda lze pod režim zákona o svobodném přístupu k informacím podřadit i žádosti

pokračování

o „informace“, které teprve v budoucnu případně vzniknou, však rozsudek městského soudu blíže nevysvětluje, přestože ukládá žalovanému povinnost takové informace poskytnout.

[27] Rovněž požadavek poskytnutí „vzdáleného přístupu“ bezpečně evokuje žádost o on-line přístup do vytvořeného systému získávání, třídění, zpracování a využívání dat, o přístup do relativně unikátního systému vytvářeného v konkrétních poměrech pražské dopravy. Bez souvislosti proto není rovněž úvaha, zda se žalobce ve skutečnosti nedomáhá přístupu do počítačové aplikace, za situace, kdy podle § 3 odst. 4 zákona není počítačový program informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Nedostatečné odůvodnění rozsudku městského soudu, pokud jde o posouzení konkrétní povahy řídicích systému, však dosud neumožňuje Nejvyššímu správnímu soudu bezpečně uzavřít, zda jsou či nejsou naplněny výchozí předpoklady k tomu, aby mohly být požadované informace případně poskytnuty.

[28] S vyhodnocení, zda se lze s úspěchem domáhat též dosud objektivně neexistujících informací prostřednictvím vzdáleného přístupu k aktuálním strojově čitelným informacím, souvisí i vypořádání námítky týkající se odpovídajícího softwarového řešení. Městský soud relativně stručně poukazuje na to, že vzhledem k tomu, že se žalobce domáhal přístupu k datům i do budoucna, je softwarové řešení možné, neboť ruční třídění informací by bylo naprosto nevhodné a nesmyslné. Výchozím předpokladem této, jakkoli strohé, úvahy, je však to, zda se lze s úspěchem domáhat též informací, které povinný dosud objektivně nemá. Teprve po řádném odůvodnění tohoto výchozího předpokladu, lze případně alespoň uvažovat naznačeným směrem.

[29] Městský soud relativně podrobně citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu k rozhraní, kdy se v konkrétních podmínkách jedná o požadované informace, které má povinný subjekt ve své dispozici, a kdy již potřeba úpravy vzhledem ke znění žádosti představuje ve skutečnosti vytváření informací nových. Rozhraníčujícím kritériem je konstantně shledávána „míra intelektuální náročnosti“ při práci se stávajícími informacemi. Toto kritérium má předobraz v čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/37/EU, kterou se mění směrnice 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Aniž by Nejvyšší správní soud předjímal, zda bude tato otázka po novém posouzení shora výtčených souvislostí nadále rozhodná, lze již nyní upozornit, že výtčené kritérium bylo v soudních rozhodnutích zdůrazňováno za jiné výchozí situace. Kritérium administrativní a intelektuálně nenáročné práce s již dostupnými informacemi bylo kasačním soudem ve věci sp. zn. 4 As 96/2016 zdůrazňováno na pozadí relativně „konvenční“ žádosti o informace v podobě informací vztahujících se k podnětům podaným žalovanému ve věci zneužití dominantního postavení, dohod narušujících hospodářskou soutěž a porušení § 19a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, jakož i informací o tom, jak bylo s těmito podněty příslušným povinným subjektem naloženo.

[30] Výchozí skutkové okolnosti jsou však nyní podstatně odlišné. Pokud městský soud shledává podobnost s nyní projednávanou věcí, pak tuto podobnost lze podle přesvědčení kasačního soudu vidět pouze v tom, že i nyní by povinný subjekt musel selektovat požadované informace od těch, jejichž poskytnutí se žalobce nedomáhal, avšak které jsou s požadovanými informacemi dle tvrzení stěžovatele úzce propojeny (zejména tvrzení o identifikačních znacích každého řidiče). Způsob případné selekce požadovaných dat je však již zcela odlišný. Přestože stěžovatel již ve vyjádření k žalobě poukazyval na to, že případné softwarové úpravy systému by byly vysoce nákladné, městský soud vycházel z nepřiléhavé judikatury akcentující intelektuální nenáročnost při třídění informací. Jen obecně lze proto vyslovit předpoklad, že případnou nikoli nevýznamnou softwarovou úpravu celého systému lze jen obtížně považovat za „administrativní intelektuálně nenáročnou práci“, kterou soudní judikatura podmiňuje zpracování již existující informace do formy požadované zákonem.

[31] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené důvody napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Bude muset znovu uvážit, zda lze s ohledem na to, čeho se žalobce po žalovaném domáhal, podřadit požadované pod vymezení informace v § 3 odst. 3 zákona. Od této základní úvahy se bude odvíjet jeho další postup v řízení, resp. důvody rozhodnutí ve věci.

[32] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu